

عەلى شىلازى شەرى گەندەلىيى ب ھونەرى كارىكاتورى دكەت

دیدار: بابى جوقانى

عەلى شەعبان ئەحمەد، ل سالا ۱۹۷۵ئى ل گوندى شىلازا سەر ب دەفەرا بەروارى بالا قە ھاتىە سەر دونيايى. خاندنا خو يا سەرھتايى و نافنجى ل دھوئى ب دويماهىك ئىنايە و دەرچوويى پەيمانگەھا بەرھەفكرنا ماموستايە، پشكا زمانى ئىنگلىزى ل دھوئى ل سالا ۱۹۹۵ئى، نوکە يى ئاكنجى يە ل ئىنشكى و ل قوتابخانا وى ماموستايە.

پ: كەنگى و چاوا تە دەست ب ھونەرى كارىكاتىرى كرىە؟

ل سالا ۱۹۹۹ئى من دەست ب چىكرنا كارىكاتىرى كرىە، ل وى دەمى من دگەل رىكخراوا يارمەتيدانا پىران H.A.I كاردكر، ئىك ژ كارىن قى رىكخراوى ھشياركرنا جفاكى بوو بەرامبەر تەخا پىران، و ئەف كارە ب گەلەك رىكا د ھاتە ئەنجامدان، ئىك ژ وان قەكرنا پىشانگەھىن ھونەرى، و ژبەركو من بەرى دەست ب چىكرنا كارىكاتىرى كرى دەستى نىگار كىشىي ھەبوو، داخاز ژ من ھاتەكرن ژلايى دەستەكارىقەبەريا رىكخراوى قە كو پشكدارىي د پىشانگەھان دا بکەم، من ژى وەك دەستپىك پشكدارى ب ھندەك وىنن سادەبىن كارىكاتورى (ژ لايى خىچكىشانى قە) و پوستەر بوون ژ لايى (ھزرى قە) كر ژبەر كو پىزانىنن من د سنوورداربوون دەر بارەى قى ھونەرى، بەلج ھندەك ماموستايىن شارەزايى د قى بوارى دا ھەى ل دەمى سەرھدانا وان بو پىشانگەھا ئىكى يا من پشكدارى تىدا كرى ھندەك تىبىنى دانە من بوونە ئەگەر ئەز پىداچوونى د كارىن خو دا بکەم و من مفايەكى مەزن ژ وان تىبىنيا دىت، پشتى قى چەندى ب دەمەكى كىم ئەز شىيام پىشانگەھەكا كارىكاتىرى يا تايىبەت قەكەم و بابەتتىن وى ھەمى ل سەر

پىران بوون و ب ھارىكاريا ھەمان رىكخراو.

پ: ئەو ئاستەنگىن د كەقنە د رىكا كارىكاتىرقانان دا چنە؟

بى گومان كارىكاتىرقان ژى كەسەكە د جفاكى دا دژىت، ھەر دياردەك يان داب و نەرىتەكا كارتىكرنى ل سەر جفاكى بکەت، ئەف كارتىكرنە چ يا پوزەتيف يان نىگەتيف بيت دى شوينوارىت وى ل سەر ھەمى تاكە كەسا ديار بىن. بەلج ب دىتتا من ژلايى كارى قە مەزىترىن ئاستەنگ د رىكا كارىكاتىرقانى دا ئەو تە نوکە مە ئەو رۆژنامەگەرى يا سەربخو تا راددەھىكى نىنە كارىكاتىرقان ب دروستى و بىي چارچوقە ھزرىن

خو تىدا ب دارىژىت، ھەرچەندە ئەم د گەشپىنن ئەف ئارىشە رۆژ ل دوىف رۆژى يا كىم دىت. يا دىتر ئەو كە تا نوکە كارىكاتىر و ھونەرى شىوہكارى ب گشتى ئەو رۆل نىنە دناف جفاكى مەدا كو ببىتە سەرچاوەھىكى ب دەستقەئىنانا پارىي نانى رۆژانە، ئەف چەندە ژى بوويە ئەگەر كو ھونەرمەندى شىوہكار مژويلى ھندەك كارىن دى ببىت بو پركرنا قى بووشايى، دئەنجام دا نەشپت ھەمى شىانپت خو بىخپتە كارى بو پىشپىخستنا كارى خو بى ھونەرى.

**پ: بى گومان ھونەرى
كاريكاتىرى دەربرېنە ژ ھەز و
ھېقىيىن مروفي، تۇ چاوا دىشىي د
رىكا فى ھونەرى دا فى چەندى
ب جە بىنى؟**

ھەر كەسەكى د فى چقاكى
دا دژىت پىدقى يە ھەست ب
بەرپرستايى بكت بەرامبەر ھەر
باشى يان خرابىەكا تىدا روى
دەت. مافى كەسەكى نىنە بىژىت
ئەفە نە ئەركى مەن و من شولەژى
نىنە و بى گومان ھەر كەسەك ل
دويف زانين و رەوشنېرىا ھەي،
ھەر چ نەبىت ل سەر د ئاخقىت
و ھەستى خو بەرامبەر بويەر
و رويدانين ب سەر چقاكى دا
دھين دەر دېرىت. ب ھەزرا من
ھەر كەسەك باشترين رىك ل
گور شىانين خو تەوزيف دكت
بو گەھاندنا ھەزرا خو و مەرچ
نىنە ھەزرا ھەر كەسەكى ل دويف
ھەزرا وى بە لاق ببىت و رولى خو
ببىنىت. ئەف چەندە ژى د زقرىت بو
وى چەندى كو دبىت ھەمى كەس
نەشېن رىكا گونجايى بو گەھاندنا
ھەزرا خو ھەلبىژىر، يان ژى دبىت
ئەو رىك يا كلاسىكى يان يا
روتىنى ببىت. كاريكاتىر ب ھوكمى
گيان سفقى ئەفرو ب رولەكى
ئىكجار مەزن رادبىت بو گەھاندنا
ھەزرى. دبىت كاريكاتىر فاقان ب چەند
خىچكەكىن د چارچوقى وىنەكى

**مە ديار بگەي تا نوکە تە چەند
وېنىن كاريكاتىرى بەرھەم
ئىناينە؟**

ب راستى ئەز نەشىم ھەزمارا
دروست بدەم، بەلى من گەلەك بىن
چىكرىن.

**پ: ئەو بابەتېن تو د
ھەلبىژىرى بو كاريكاتىرېن خول
دور چنە؟**

بابەتېن چقاكى، سىياسى، گەند
ھلى، تىرور و ھەر بابەتەكى دىتر
بى گەرم ببىت و كارتىكرنەكا
ئىكسەر ل سەر ژيانا خەلكى بكت
ئەز ل دويف شىانين خو دكەمە
كاريكاتىر.

**پ: ژىلى كاريكاتىرى تو چ
كارىن دىتر يىن ھونەرى دكەي؟**

ھەر ژ زاروكىنيا خو من ھەز
ژ باشنقىسىي دكر و نوکە ئەندامى
كومەلا باشنقىسىن كوردستانى مە
و من نقىسىنگە ھەكا فى كاري ل
قەدشې ھەيە رىكلامىن بازرگانى
بەرھەقدكەين. دىسان ئەز كاري
دىزايىن ب پروگرامى فوتوشوپ
ژى دكەم.

**پ: پەيفا دوپماھىكى تە دقئىت
چ بىژى؟**

ژ دل سوپاسيا كوئارا سىلاڤ
دكەم و ھىقىدارم ببىتە دەرۋازەك
بو رەوشەنېر كونا خەلكى دەفەرى
وگەھاندنا گازندەبىن وان بو جەين
شولەژى.

ب كەنى دا ھەزركا وەھا مەزن و
ب لەز ب گەھىنىت كو نقىسەرەك
ب چەندىن بەر پەرا نەشىت ب
گەھىنىت و يا ژ فى گرنكتر ئاماژە
پى ببىتە دان ئەو ھە كو دىشېن
بىژىن كاريكاتىر زمانەكى جىھانى
يە ھەر كەسەك ل ھەر قولچەكا
جىھانى ببىت كاريكاتىر فاقان دىشېت
ئەو ھەزرا وى دقئىت ب گەھىنىتى
بىي وەرگىر (ترجمان). پ: ھەتا
نوکە ھەو ھە پشكدارى د چەند
پىشانگە ھادا كرىە؟

تا نوکە پىنج پىشانگە ھىن
تايىت مە فەكرى نە، و پشكدارى
د شەشېن ھەفېشكدا كرىە.
پ: تو دكارى ب ھەزمار بو

